

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

144. De S. Vvihone Frisio S. Vvillibrordi in Collegio Traiectensi Discipulo ad
primo Episcopo Osnaburgensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

DISSERTATIO CXLIV.

De S. Wihone Frisio S. Willibrordi in Collegio
Traiectensi Discipulo ac primo Episcopo
Osnaburgensi.

Idemus dissertatione 96. de sacro Col-
legio Ultraiectino sub directione S.
Willibrordi vixisse Gymnasia in qui-
bus Iuvenes ad Ecclesiam & Rem-
publicam aptabantur & non solum
prouectioris, verum etiam tenerio-
ris ætatis ad pietatem & doctrinam
formabantur. Inter hos hoc tempore
viuente & regente S. Willibrordo numeratur S. Wihō na-
tione Frisius, ac vt sentit Bernatdus Farmerius, patria Le-
owardiensis. Hic instar Samuelis Willibrordo puer ob-
latus sub eo Religionis & Doctrinæ rudimenta iecit, qui
succedentibus annis in virum perfectum euadens talen-
tum sibi à Deo concessum saluti hominum feruenter im-
pendit, vt tandem à Carolo Magno Osnaburgensi Ecclesie
primus Episcopus sit impositus. Qua de re ita Kranzius
in Metropoli Saxonie lib. 1. cap. 2. *Annus erat à mundi sa-
lute 780. cum Rex Carolus magna expeditione facta in Saxoniam,
congressus est Wedekindo iam vires totius regni in arma ducente, ibi
que dum acriter pugnatum diu esset, cessit fugiens Wedekindus.
Carolus autem qui pralio supererat Saxones ea lege seruauit, vt
Christi fidem cum Religione susciperent. Igitur in loco Osnaburga
habitoribus satis frequente, cum vicinam Wedekindi arcem iam
captam imposito firmasset presidio, Ecclesiam exadificauit primam*
in

in prouincia Episcopalem, eique virum sanctum praefecit Wihonem, primum eius loci Pontificem, hominem gente & origine Phrisium, quod in ea gente per Bonifacium Archiepiscopum Moguntinum ibi Martyrem, iam multi Christo credidissent. Cui de Prouincia prouentibus assignauit unde cum suo Clero uiueret, ad confirmandos recens baptizatos in suscepta Christi religione. Egit vir sensatum pro zelo sacrae Religionis, satis uerbo insistens & opere, ut creditas animas & seruaret & multiplicaret.

Carolus Magnus numquam satis laudatus Imperator, cui magnam mentem animumque diuinum inspirauit Numen, cuique vicissim praecipuus belli finis erat, Christiani nominis propagatio, postquam Saxoniam subiugasset, in ea plurimas excitauit Ecclesias, inter quas Episcopales non paucas: ut Osnaburgensem, Monasteriensem, Mindensem, Paderbornensem, Halberstadiensem, Verdensensem, Hamburgensem, Hildesheimensem. Diploma institutionis Episcopalis Osnaburgensis legitur apud Krantzius supra & Miræum Codice primo piarum donationum cap. 12. cuius aliquod fragmentum damus:

In nomine Sancta & indiuidua Trinitatis Carolus Imperator Augustus, Romanorum gubernans Imperium, Dominus & Rex Francorum, nec non Domitor & Saxonum. Notum sit omnibus Sancta Ecclesia fidelibus, nostrisque praesentibus & futuris,

Aaaa

quod

quod nos ob nostræ mercedis augmentum,
 VVihoni Episcopo Osnaburgensi & sua Ec-
 clesia, quam nos primam in omni Saxonia
 in honore S. Petri Principis Apostolorum
 & SS. Martyrum Crispini & Crispinia-
 ni cōstruximus, donamus quoddā nemus vel
 forestum inter hæc loca situm, Farnemin-
 chel, Rustensteyn &c.

Insuper verò eidem Episcopo eiusque
 successoribus perpetuam concedimus liberta-
 tem, & ab omni Regali Imperio absolutio-
 nem: nisi forte contingat, quod Imperator
 Romanorum & Rex Græcorum coniu-
 galia fœdera inter filios eorum contrahere dis-
 ponant: tunc Ecclesia illius Episcopus, cum-
 sumptu à Rege vel Imperatore adhibito,
 laborem simul & honorem illius legationis
 assumet: & ea de causa statuimus quod in
 eodem loco Græcas & Latinas scholas in
 perpetuum manere ordinavimus, nec un-
 quam

quam Clericos & utriusque lingua gnaros deesse confidimus.

Et ut hac Authoritas firmiter habeatur & diuturnis temporibus melius conseruetur, manu propria subter ea roborare decreuimus, & annulo nostro sigillari iussimus. Datum XIII. Kalendarum Ianuarij anno 4. Christo propitio, Imperij nostri, 37. Regni nostri in Francia, atque 31. in Italia. Actum Aquisgrani in palatio feliciter, Amen.

Nisi forte contingat quod Imperator &c. coniugalia fœdera ineat &c. Græcas & latinas scholas &c. Ambibat Carolus amicitiam & societatem cum Imperatoribus Græcis, miseratque superiori anno Iessen Episcopum Ambianensem & Hellingaudum Comitem Constantinopolim, qui procurarent Coniugium inter ipsum & Irenem Græcorum Imperatricem. Verum Nicephoro Patritio interea Imperium inuadente, & Irene captiuâ in Lesbum Insulam relegatâ ad intentum non peruenit. Communicationem tamen & fœdus cum Constantinopolis Imperatoribus tenuit. Nicephori Legatos ad se venientes audit, & fœdus cum eo pangit. Ea propter desiderauit in Imperio suo Occidentali, viros Græcam linguam callentes, qui cum Orientalibus loqui & agere possent, in eum finem instituens scholas in quibus Græca docerentur; quamquam si-

mul eum mouerit communis Ecclesiae utilitas, cui non parum interest Orientales litteras nosse. Qui Ecclesiae & scholis ab Imperatore ordinatis primus praeficeretur, dignus inuentus est S. Wiho S. Willibrordi in Gymnasio Ultraiectensi olim alumnus. Probabile habeo plures Magistros ad scholas istas fuisse accitos ex Ultraiectensi Collegio utpote viciniore, Republica, & Ecclesijs Saxonum omnino adhuc rudibus & impolitibus (ac vnde magis desiderasset Wiho, quam ex quo tantus prodierat?) ut Schola Osnaburgensis non abs re filia Ultraiectensis vocari possit. Addit tamen hic Crantzius: nouitatem Christianismi in populo necdum bene firmato, & crebras Saxonum ac diuturnas rebelliones hoc institutum (Caroli Magni) intercepisse.

Nota hic obiter, perperam quosdam ex hoc diplomate sumere, Osnaburgensem Episcopatum à Carolo Magno fundatum siue institutum fuisse anno 804. quo diploma dedit. Constat enim ex Crantzio plusquam viginti annis ante, Carolo Rege, nondum Imperatore, Episcopalem Cathedram ibi esse positam. Vide lib. 2. Saxoniae cap. 14. vbi haec verba: *Cum iam ante diuisis locis per Saxoniam Rex aliquot constituisset Episcopatus, in Osnaburga: in Salignstede, anno tandem LXXXV III. Bremensem erexit Ecclesiam, ut &c.* Ex quibus verbis patet ante annum 788. Episcopatum Osnaburgensem esse constitutum, vide ibidem cap. 23. Quinimo ex cap. 11. habetur eum esse constitutum circa annum 777. eundemque extitisse primum in tota Saxonia, quod & diploma hic asserit. Accedit quod anno 804. grauis admodum aetatis fuerit Wiho, qui nempe viuente S. Willibrordo scholas Ultraiectinas frequentaue- rit, ut non credibile sit tot grauatum annis, dicto anno à Carolo Osnaburgensibus primum datum esse Episco-
pum

pum, vbi inter feroces Saxones omnia feruebant periculorum & laborum plena.

DISSERTATIO CXLV.

De Egberto Archiepiscopo Eboracensi & Swiberto Abbate Anglo. Ostenditur iterum eorum confusio cum Egberto Archimandrita & Swiberto Sancti Willibrordi Coepiscopo,

Ac tempestate eximijs virtutum ornamentis eminebat in Northumbrię Regno V. Egbertus, frater Egberti Northumbrorum Regis, Episcopus Eboracensis septimus, & Archiepiscopus secundus, qui pallium Archiepiscopale, quod Paulinus vi hostilitatis loco pulsus apud Roucestriã diem obiens reliquerat, & successores repetere neglexerant à sede Apostolica recuperavit. De eo Malmesburiensis lib. 3. de gestis Pontificum Anglorum.

Hic omnium liberalium artium armarium, ut ita dicam, fuit & nobilissimam bibliothecam Eboraci constituit: cuius rei testem idoneum aduoco Alcuinum, qui dixit in epistola ad Carolum Augustum: Date mihi exquisitiores eruditionis scholastica libellos, quales in patria habui per bonam & deuotissimam Magistri mei Egberti Archiepiscopi industriam, & si places excellentia vestra, re-

Aaaa 3

mittam